Ч. 186 (12.552). Львів, субота 23. серпня 1930. Poсztowa opłata opłacona ryczałtem. Рік LI.

ДІЛО

ВИХОДИТЬ ЩОДНЯ РАНО

РЕДАКЦІЯ І АДМІНІСТРАЦІЯ: Львів, Ринок ч. 10, II. пов.
Конто почт. щадн. 143.322.
Адреса для телеграм: „Діло“, Львів.
Головний Редактор приймає від 11—12 год. перед полуднем.
Рукописів не звертається.

ПЕРЕДПЛАТА В КРАЮ:
Місячно 5·00 зол.
Четвертьрічно 15·00 „
Піврічно 27·50 „
Річно 55·00 „
ЗА ГРАНИЦЕЮ: В Америці 1 долар, Франції, Голяндії, Бельгії 20 фр. фр., Італії 7·50 зол., Німеччині 7·50 зол., Швайцарії 5 шв. фр., Чехословаччині 30 ч. к., Румунії 150 лей, Болгарії 7·50 зол., Австрії 7·50 зол.— Зміна адреси 1 зол.

Телеф. Редакції: 29-41.
„ Друкарні: 29-26.
В СПРАВІ ОГОЛОШЕНЬ ЗВЕРТАТИСЯ ДО АДМІНІСТРАЦІЇ.
ЦІНА ОДНОГО ПРИМІРНИКА 25 сот.

Кандидати на емеритів.

У найближчих днях появиться 3-е число місячника „Добробут“, з якого за дозволом Видавництва передруковуємо цікаву статтю на дуже актуальну тему. — Ред.

Хто з нас не нарікає сьогодні на біду! Налягла вона на нас, як та чорна хмара. Кожний каже, що були колись добрі часи, навіть говорять так ті, що у минулих часах так само бідували, як бідують сьогодні. Бо чи можна сказати, що сьогодні кращі часи? Ми й не хочемо тут описувати цієї біди ні причин, бо вони аж надто кожному з нас знані. Але хочемо спитати самих себе й усіх інших, чи докладаємо ми рук та голови до того, щоби так направду побороти ся з бідою? А ну-те, хто з нас міцніший, біда, чи я, біда, чи ми?

Я мав перед кількома місяцями ось таку пригоду: Приходить до мене абсольвент одної з високих технічних шкіл і просить якогонебудь заняття. Він сидить бідний у батька вже два роки без роботи. Ясне, що в сьогоднішніх часах господарської скрути, тоді, коли люди роздумують про редукції, годі за бюрове місце. В такому змислі пояснюю петентові. А що петент скінчив високу технічну школу, значить: має практичний фах, питаю його, чи не пробував він якогось самостійного підприємства, от хочби фабрикації паперових торбинок. Самі наші торговельні установи продають річно до 100 вагонів самого цукру, а в кожнім є 10.000 кг., Чи не пробував би взятися до варення повил, мармеляди, або, маючи шоферський іспит, чому не взявся до автобусового підприємства? Чому не дав про себе досі знати, сидячи цілих два роки на селі, на хлібі свого батька, хочби пером, що він знає?

Мій петент узяв ці мої питання та ради за образу і заявив різко, що він не прийшов до мене на сповідь, але він має право жадати місця в своїх установах тоді, коли в них сидять люди без таких студій, як він має. Висказавши ще кілька своїх „незбитих“ думок про „нездарність“ наших установ, виявив погляд, що при таких умовинах у нас, він зголоситься до служби у чужих. І пішов. Я поцікавився ним. Недавно довідався я, що його ніде не приняли, бо всюди мають своїх досить. Сказали, що задля браку місця...

Або оповідав мені один з визначних наших людей таке: Двоє молодих осіб, чоловік і жінка, абсольвенти університету, кандидати на ґімн. учителів, просять його дати їм працю в учительськім званні і дістають відповідь, що покищо нема для них місця, алё нехай подадуть адресу, а як щось найдеться, тоді він їх повідомить. Вони поїхали з тим до батьків. По сімох місяцях шукає цей добродій когось, щоби поїхав на освітні курси на Волинь. Та не найшов нікого. Мусів їхати сам, хоч дуже не мав часу. Вернув, аж тут приходять до нього ті молодята і пригадуються, що він обіцяв їм місце. Бідний аж у долоні сплеснув. Забув за них. Вониж могли поїхати обоє на цей курс.

Чомуж ви не дали про себе знати, що ви ще без роботи?

Вони були настільки скромні, що не важилися докучати, чекали терпеливо у батьків, жували хліб. Цих двоє педаґоґів не заснували в селі навіть курсу неграмотних і ось по добрій половині року зголосилися знов. А пів року пропало в їх житті безслідно, як батогом тріс. І спитаємо самі себе Чи на те вчилися вони, чи на те батьки годували їх, витратили капітал, щоби вони безрадно і бездільно чекали, аж їм хтось дасть у руки — врештою кепсько платне місце? Чи маючи скінчені студії, не могли вони найти в собі настільки енергії, щоби хоч якоюнебудь роботою причинитися для добра загалу і дати про себе знати, що вони щось уміють?

На жаль, ці приклади не е у нас виїмковими. Переїдьтеся по наших селах і містечках, а побачите. Сидять панни, сидять паничі, сидять зимою в примусовому безділлі — селяни, робітники, ремісники, що не мають роботи, купці не мають торгів, наші хлопці не можуть дістатися на практику до склепу, до терміну у реміснкка. А тимчасом майже громадами ходять по наших селах та містечках чужі аґенти, представ-

ники фірм, накидаються зі своїм товаром. І хоч також нарікають на тяжкі часи, то не вичікують на ліпші, бо знають, що інтерес — то так, як дорога птаха. Випустиш з рук, а вона вже втікла. Треба добре натрудитися, щоби її знов піймати, або треба комусь заплатити, щоб зловив. А ми ні тої птахи в руках не маємо, ні не спішимось її зловити. Хочемо і чекаємо, щоби сама влізла нам в руки та нарікаємо, що не ми її маємо, а хтось інший.

Ось гляньмо: заступства всіляких чужих заграничних чи краєвих промислових та торговельних фірм у чужих руках, хоч ми купуємо і консумуємо їх товари. Грамофони, радія, девоціональні вироби під церквами на празниках і відпустах, серпи, коси, плуги та всяке господарське приладдя, будівляні матеріяли, всячина до хатньої обстановки, від образів почавши, а на ложках і мисках кінчаючи, а далі одіж, матерії, текстильні вироби і багато іншої всячини йде до нас з чужих фабрик через тисячі чужих рук, а ми, купуючи їх, усіх їх утримуємо і нарікаємо, що не маємо заняття.

Але ще один приклад. Був у знаному мені селі бідак Мошко Аґід. Мав стару коршму. За свого життя доробив до коршми 10 морґів поля. А вже його діти (а є їх пятеро) дійшли до того, що один з них, сидячи на тому самому місці, має величаву муровану коршму і 25 морґів поля, другий має 45 морґів поля, дім у Львові і склеп, третя донька має склад дерева у Львові, а дві молодші доньки доробилися так, що мають дещо більше майна, ніж мав їх батько, умираючи. А тепер погляньмо довкруги себе і на себе самих і побачимо жахливий стан. Батько хлібороб поділив ґрунт між дітей і всі вони нуждують на полишених їм клаптиках. Зони нічого не доробилися. Те саме бачимо між купцями, ремісниками, між інтеліґенцією. Бачимо навіть, що коли батьки доробилися маєтку, то діти прогайнували, замість подвоїти одідичене добро, а лиш виїмково хтось приблільшив.

Ходім ще далі. Ми бачили, як учаться в школі жидівські діти, а як наші. Перші кують, просто вигризають з книжки всі мудрощі, щоби дістати добру ноту, бо знають, що для них не

буде в школі милосердя. А батьки наших дітей, живучи в якомусь засліпленому пересвідченні про спеціяльні здібности їх дітей, нарікають нераз таки при дітях на несправедливих учителів, що не вміють вартости їх дітей оцінити, а перед останньою клясифікацією — благають учителів за ласку, добру ноту, бо вони, мовляв, бідні, не мають защо дітей у школі утримувати. І такі діти виходять потім у світ без підготування до боротьби за своє життя, за здобутки.

Діти Мошка Аґіда, маючи лиш сільську народню школу, дійшли до маєтків. А до яких маєтків булиб вони дійшли, якби були дістали середню або високу освіту? Але вони й сьогодні живуть собі добре, тоді, як їх ровесники, сільські діти, ходять до них на роботу.

Ми готові зараз оправдувати себе, що, мовляв, „чесний чоловік“ не доробиться. Чеснотою заслонюються часто нероби, легкодухи, люди плачу. А тимчасом ідуть у біді на службу до тих „нечесних“ і далі плачуть на визиск. Можна нарікати на долю й недолю, але треба собі сказати, що так далі не може у нас бути, бо коли не викрешемо в собі енерґії, підприємчивости, завзяття, витревалости, працьовитости й ощадности, то й далі буде пропадати з наших рук і те, що лишилося нам по наших батьках.

При кінці ще один приклад. Перед кількома днями був у мене один батько з сином, просив посади для сина. Він урядовець при суді. Син цікавий, подобався мені і я обіцяв постаратися, що його приймуть на практику до одної з наших установ. Але батько спитав ще одно: „Чи в цій установі буде мій син мати емеритуру, або в разі якогось випадку інвалідську ренту?“ „Час ще — кажу — вашому синові думати про емеритуру. Він молодий, повний життя, має час доробитися навіть великого власного майна, не то нужденної емеритури. Не робіть його вже замолоду емеритом чи калікою, бо це відбирає хлопцеві відвагу до життя“. Батько покрутився, подякував за пораду й обіцяв, що син прийде. Але син не прийшов. Так, видно, батько приготовляє сина на емерита, або на каліку з інвалідською рентою.

На жаль, таких „дбайливих“ батьків, що множать емеритів і калік, у нас повно.

М. Творидло.

Труднощі Австрії.

Відень, 16. серпня 1930.

При кінці вересня буде скликане засідання австрійського парляменту і в справі підготовки праць осінньої парляментарної сесії вже ведуться наради між президентом Міклясом і держ. канцлером та предсідником Національної Ради. Предметом нарад осінньої сесії парляменту будуть виключно політичні справи, а досвідчені політики, посли усього парляменту, дивляться на майбутні осінні наради дуже скептично, вважаючи, що канцлер Шобер під впливом своїх бюрократичних дорадників має не дуже то щасливу руку у веденні парляментарних нарад в політичних справах.

У роботі австрійських гаймверівців помічається тепер деяке отверезіння. У Відні панує переконання, що гаймвери відвертаються від крайнього радикалізму та сходять на шлях реальної політики, яка малаб довести австрійські націоналістичні елементи до сили і влади в державі.

Дотеперішний провідник союзу гаймверівців д-р Штайдле, який після усунення Пабста попав був у конфлікт з канцлером Шобером, тепер опинився на другорядному місці та в тіні. На нарадах в Інсбруку, які нещодавно відбулись, він форсував безуспішно думку про конечність творення власної поліції гаймверівців. Говорилось там також про надпартійність орґанізації гаймвери та про те, що завданням цієї орґанізації є скріплювати антимарксівські партії у їхній боротьбі проти соціялдемократів.

Господарська кріза в австрійській республиці в останніх місяцях значно загострилась і всі зусилля уряду зліквідувати цю крізу були безуспішні так, що роботу уряду в цьому напрямку називає Відень „ударами по воді“. Широко реклямована господарська конференція скінчилась тільки на теоретичних дискусіях, великі пляни уряду щодо будівельної акції не зменшили безробіття, а навпаки, це безробіття зросло до рекордових цифр.

Що більше. Навіть велика закордонна позичка не явилась таким радикальним средством, як того дехто надіявся і урядові не вдалось зменшити податків. Крім цього закордонну позичку здобуто на таких умовинах, що ця позичка утруднює осягнення приватних кредитів, а чуються навіть голоси, що закорд. позичка принесла більше шкоди, як користи.

Таксамо скептично задивляється австрійський політичний світ на договір Шобера з Німеччиною в торговельних справах і через цю скептичність цього договору досі не ратифіковано.

Взагалі брак економічних здобутків Шобера (бо політичні здобутки він все таки осягнув!) підриває авторитет тих елементів, на які він спирається, та ослаблює їх позиції в недалекій передвиборчій кампанії. Особливо партія християнських суспільників, яка грає в теперішнім уряді першу скрипку, в майбутніх виборах стрінеться з настроями не надто прихильними для себе. Явної боротьби проти Шобера ще не помічається, але настрої проти його політики зростають і вони заважать багацько при найближчих виборах. Очевидно, вислід виборчої акції в Німеччині матиме також поважний вплив на вислід виборів в Австрії. *В.*

Польський район на Радянській Україні.

АТЕ. Рига. У Харкові відбулось урочисте засідання ВЦВК. української радянської республіки з нагоди пятиліттніх роковин утворення польського району ім. Мархлевського на Волині. Предсідник виконавчого комітету польського району Штайнберський зложив звідомлення про стан цього району. Зі звідомлення, виголошеного по польськи, виходить, що в районі ім. Мархлевського є 31 польських шкіл. Колективізація рільництва розвивається дуже слабо, бо польське населення не бажає ліквідувати індивідуальних господарств. Предсідник ВЦВК Радянської України Петровський зазначив, що радянська влада надає велике значіння розвиткові польського району тому, що він є „чоловою станицею“ національної польської радвлади на західних прикордонних землях.

—o—

Роззброєння.

АТЕ. Льондон. З Вашингтону сповіщають, що американська влада приготовляє плян збільшення воєнного летунства. До 1935 року повітряна фльота Зединених Держав буде збільшена на 200 нових літаків, які будуть приділені до морської фльоти. Окрім того будується 20 нових підводних лодок.

З політичного життя в Румунії.

В Букарешті обєднано дві найбільші румунські партії: ліберальну і народню селянську партію. Ці дві партії досі завзято поборювались, а тепер обєднались проти диктаторських плянів короля Кароля. Кабінет Манію правдоподібно подасться до димісії, а на горизонті політичного життя виринає знову Братіяну. Провідник румунських фашистів Філіпеску заявив у пресі, що король Кароль має намір зліквідувати парляментаризм і дати Румунії новий устрій.

НА СХІДНІ ТЕМИ.

ПОВСТАННЯ КУРДІВ.

Вірмени — один із найбільш нещасливих народів світа. — Короткий огляд історії, мрій і терпінь Вірменії. — Курди й турки, колишні спільні погромщики, нині вороги.

Повстання курдів з метою утворення самостійного Курдістану і турецько-перський конфлікт, який вийшов у звязку з цим повстанням, це останні події, які нервують опінію Близького Сходу. Тимчасом цікаво що події, в які замішані курди, турки і перси відбуваються на території Вірменії.

Чому курди претендують на утворення своєї незалежної держави на вірменських теренах? Чому Вірменія є майже без вірмен, та яка доля цього народу?

Вірменію та вірмен можна безперечно зараховувати до найбільш нещасливих країв та народів світа. Стара культурна нація, яка одною з перших приняла та розповсюдила у себе християнство, наслідком нещасливих історичних подій, втратила свою самостійність, а навіть в більшости еміґрувала з батьківщини та стала нацією еміґрантів, розкиданих по цілому світі.

Головною причиною того, було географічне положення Вірменії, яка простяглася на шляху безперервних наїздів народів, що постійно мандрували зі сходу на захід в напрямку Середземного моря.

Вкінці ті наїзди закінчилися в XIII—XIV ст. організацією османсько-турецької держави в Малій Азії та подїлом Вірменії поміж Туреччиною і Персією. Вісім століть минає від часу, як вірмени стратили свою самостійну незалежність, а протягом цього часу відбулося стільки історичних навіть етнографічних змін на території бувшої Вірменії, що сьогодні вже кочовничі курди, які осіли на цій території, вимагають утворення самостійного Курдистану.

В 1918 р. здавалося, що справа утворення вірменської держави набирає реальних форм. 28. травня 1918 р. в Ериванї вірмени оголошують акт про прилучення Турецької Вірменії. Вірменська делеґація представила мировій конференції в Парижі проект утворення самостійної Вірменії, яка мала складатися з більшої частини т. зв. російського Закавказзя, кількох турецьких вілаєтів з виходом на Чорне море в околицях Трапезунду і на Середземне море з містами Адана і Алексаксандрета. Короткозорість вірменських політиків, які вимагали утворення самостійної Вірменії на такій великій території з людністю 4,5 міліонів при 1.300.000 вірмен, приспішила ліквідацію новоповсталої Вірменії з центром в Ериванї. Коли делеґація вірменів в Парижі прохала дати мандат над Вірменією одній з великих держав та вимагала усунення усього магометанського населення з території новопроектованої Вірменії при помочі америк. чи англійських військ — в Анатолії організувався Кемаль-Паша. Заінтересування вірменським проектом існувало в колах англійської дипльоматії, яка не мала нічого проти отримання англійського мандату та зміцнення своїх впливів в цьому важному стратеґічному пункті. Але до цього не дійшло. Під кінець 1920 року побідний Кемаль-Паша з одного боку та з другого совітська Росія, яка окупувала вже Азербайджан, ділять Вірменію поміж собою та ліквідують таким чином самі початки нової самостійної Вірменії, дарма, що вона мала підтримку мирової конференції. Поділ Вірменії відбувається як звичайно при „акомпаніяменті“ вірменських погромів, руками турецької магометанської людности цих вілаєтів та при допомозі курдів.

Мрії вірмен, які мали успіх на арені паризької конференції, яка змагала до цілковитого поділу Туреччини, не здійснилися і скінчилися великою еміґрацією вірменського населення з теренів Вірменії, яка таким чином майже зовсім від вірмен опустіла. Лишилася тільки т. зв. совітська Вірменія, яка складається з території бувшої ериванської губернії з столицею Еривань (30.948 кв. км. і 870.000 людности) та входить в склад закавказької федерації СРСР.

Сьогодні знова цей терен обхоплений повстанням, але нового пришельчого кочівничого народу курдів, яких турецька держава так часто вживала до відомих „вірменських погромів“. Часописи приносять тривожні вістки про розміри повстання колишніх турецьких „яничарів“-курдів, які були противірменським знаряддям в руках турецької держави. Про вірмен згадки нема. Рештки їх винищують тепер до спілки турецька армія разом з повставшими курдами, з метою остаточної „пацифікації“ цієї країни та міцного звязання її з турецькою метрополією.

Тимчасом годиться згадати, що Вірменія від 530 року перед нар. Христа жила вже самостійним державним життям. Завзято провадячи війну з постійними наїздами, перебуваючи не раз століттями в огні анархії та в чужому ярмі, Вірменія з перервами живе самостійним, або напів залежним життям до XIII століття.

Постійні інвазії Вірменії утворюють таку тяжку ситуацію для населення, що від XI століття вірмени масово починають еміґрувати з батьківщини.

Підпавши під неволю народу, який стояв на значно нижчому щаблі культури, вірмени переживають тяжку неволю, в якій тратять всі

УЧАСНИК Я. Г. 2)

Прогулька на Ігровище.

(Докінчення.)

Нічліг. — 14 осіб і ще одна. — Сон студента-агрономії. — Суддя і його добродійка. — Фатаморгана. — Добрий сон.

І я таки пішов; за кілька хвилин були коло мене обі студентки і товариш. Ми пустились гострим маршем, але іти так як перше не могли, бо совгались і дуже часто падали. Небавком ми почули як хтось голосно та весело затягнув коломийки. Ми оглянулись. На збіччу другої гори ми побачили велике стадо овець з двома пастухами і кілька вівчарських собак. Нам стало чомусь веселіше, більше енерґічно пішли ми в гору і за кілька хвилин уже були в колибі пастухів. Пастухи нас чемно привитали і попросили сідати. Моє товариство мовчки посідало, а я скидаючи наплечник почав питати, чи ще далеко до хати такої деревляної як та, що на долині у лісі. Та на моє горе я дістав страшну відповідь.

„Ой пане“ — каже пастух — „колись була тут хата, але її розібрали, а є ще одна, але на самім Ігровищу, а до неї то ще раз так, як з долини до нас і гірша дорога“.

Но — гадаю — добре ми попались, доведеться ночувати на камінню під голим небом. Щож тепер робити? нас трицять чоловік, а тут три маленькі колиби, в яких може спати всього по троє?

Я звернувся до своїх товаришів з проханням, щоб ми йшли далі. Я чомусь: був певний, що ми зайшли би ще туди перед вечором. Та мої побратими рішучо відмовили: „Переночуємо тут на камінцях, а дальше не підемо!“ Я почасти тою відповідю був вдоволений, бо і мене боліли ноги, а наплечник так віддавив рамена, що годі було дотулитись. Пастух завів нас до другої колиби та казав, що тут будем ночувати. Ах! яке приємне слово сказав нам пастух! „Ночувати“ воно аж лоскотало нас по грудях. Я вже був би вернувся до колиби і заспав би там смачно!

Але я нагадав собі, що там ззаду іде ще 26 наших, а вони ще будуть гірше помучені, отже ці місця треба буде відступити для них. Недовго ми туторили з пастухом, як прийшла перша групка з 5-ими жінками і стільки-ж мущинами. Вони всі зайшли до нашої колиби: Нас було вже 14-еро. Треба було впорядкувати колибу. Нас кількох кинулось і ми наломали смеречини, запалили ватру і почали підкріплятися.

Та заблизько ми її поклали. Вогонь як добре розгорівся, то нас почало здорово припікати. Ми посувалися все взад, але вкінці вже не було куди. Хтось впав на добру думку. Треба посунути ватру, сказав. І дійсно, ми так довго і дармо пеклись. Сім пань поклалося майже одна на другу, як оселедці в бочці, але казали, що добре їм. — Моїм ворогам таке добро — сказав пастух і ми мусіли йому признати рацію, але пані сказали на голос, що добре і вигідно.

Так зачалась нічка. Десь звідкись взявся вітер і то такий холодний як серед зими, що аж кости проймав морозом. Це було так з одного боку, а з другого ватру хоч ми відсунули ватру, вона нас міцно припікала. Я чув як мені одну дірку в носі цілком замулило. Це був знак, що ми дістали катари. Уже пізно в ночі привели нам ще одну панунцю. Вона, сиріткa, чомусь не могла дібрати собі місця. Я аж пізніше довідався, чому вона до нас прийшла, тому, бо в нас ночував її „коханий“ і вона хотіла бути близько нього. Для неї вже не стало місця. І вона сіла собі в куточку спокійно, щасливо і їй здавалось, що їй так добре буде цілу нічку. Та як лиш захотіла спати почала метушитись, стало їй невигідно і вкінці аж розплакалась. Ми мали з нею тільки клопіт. Якось примістили ми її на дощинці біля ватри, це було ще ідеальне місце.

Здавалось вже все затихло, все було добре. Зимно було і горячо. Вже було пізно вночі, я лежав на землі і поклав собі голову на чиїсь теплі мягкі ноженята, так добре було, я вже дрімав і досипляв. Аж тут крик, лямент. Один товариш, студент агрономії, схопився як опарений, вибіг аж на колибу і почав витинати там гопака. Мені здавалось, що завалить колибу. Всі побудились, хлопці повставали, щоб переконатись, що за нещастя трапилося. Показалося, що товаришові агрономові приснився вовк і він його дуже злякався, а чого виліз на колибу, сам неанає. Ми знов успокоїлись. Ніхто не сміявся, бо нікому не було до сміху. Кожний хотів хоч трошки придрімати.

Та на наше горе нам обернувся вітер в очі і весь дим і іскри з нашої ватри, якби наймились, дули до самого раня. Іскри сипались то очей, а диму ми наїлися стільки, що за ціле життя ми його стільки не коштували. Ми плакали на очі і ніхто не міг спати. Досвіта, ніби ми побудились, сказали собі чемно: „добрийдень“ та з чемности поспитали, як спалося. Очевидно: „добре і приємно“ — цю відповідь ми вивчились на память. І ми лиш так відповідали, а не інакше. Дехто мормотів під носом з досади на таку невдачну прогульку, але тихцем, щоб ніхто не чув.

Так ми вирушили до другої колиби, де спали наші побратими. Там те саме привітання і та сама відповідь. Вони вже теж повставали і їм здається, не ліпше спалось. Ми погуторили між собою, порадились і більша половина рішила вертати назад і зачекати на нас в Підлютім. Всіх нас було 14-еро, які ішли на гору. Ми вже забирали наплечники і вирушали в дорогу, аж тут з гори іде двоє людей, зразу ми їх не пізнали, але коли підійшли ближче, ми побачили, що це пан суддя з своєю добродійкою. Вони не ночували в колибах разом з нами, а хотіли зайти аж на гору до тої деревляної хати. Їм це не вдалося, їх захопила ніч може два кільометри від наших колиб і вони мусіли ночувати серед дороги на камінцях під голим небом. Я уявляю собі, як їм спалося. Але вони нам зараз цього не сказали. Їхня відповідь була проста: „Ми були на горі і спали в хаті“.

Ми рушили в дорогу. З початку було так само тяжко іти, як і перше. Незабаром ми вийшли на серпентину і нею вже майже вигідно зайшли на саме Ігровище. Там ми зробили собі маленький відпочинок. Дехто, хто був більше змучений, ляг спати в хатині, а ми за той час оглядали Ігровище. Сама ця гора дика і страшна, лиш камінь і камінь, порослий якимсь зеленим

свої здобутки, рятуючи собі тільки свою незалежну національну церкву.

Вірменські еміґранти розїздяться майже по цілому світі, зокрема заселюють великі міста Близького Сходу, беруться до дрібної торговлі, та протягом деякого часу монополізують в своїх руках нарівні з греками торговлю в Туреччині і на Кавказі. Витворюється таким робом багата верства вірменської буржуазії, яка поруч з торговлею не перестає провадити велику агітацію з метою інформації закордону про кривди вірменської людности під турецьким пануванням. Російські протитурецькі військові тенденції мають той наслідок, що вірмени покладають великі надії на поміч Росії в своїй боротьбі за відновлення самостійности. Витворюється поважна течія у вірменській еміґрації (як рівнож і на теренах турецької Вірменії) виразного русифільського напрямку.

Завдяки впливам вірменської заможної еміґрації в Европі, як рівнож російським „інтересам" в Туреччині, вірменська справа попадає в 1878 р. на Берлінську конференцію, набирає міжнародного значіння і під виглядом справи заінтересування вірмено-християнами, повстає питання „незалежної Вірменії".

За допомогою вірменських національно-революційних партій (Дашнакцутюм, Арменія) поміж вірменською людністю в Туреччині шириться свідомість і ідея вірменської державности, яка виявляється щораз у відважних бойових виступах вірменських революціонерів.

Головним організаційним джерелом вірменських революціонерів в їх протитурецьких виступах в кінці м. стол. була російська Вірменія, де вірменські революціонери діставали поміч російського уряду. Появи вірменських революційно-бойових відділів на території турецької Вірменії, викликали ще більше загострення відносин поміж магометанською турецько-курдійською і християнсько-вірменською людністю.

Турецький уряд зручно використовує розпалену ненависть і організує вірменські погроми, підчас яких гине сотками вірменська людність. На місце вірменської людности турецький уряд оселює турецьких громадян, які еміґрували з бувших теренів Европейської Туреччини, програних у війні 1913 року. Революційні виступи вірменських патріотів і взаємні кроваві погроми продовжувались майже до світової війни і перенеслися на терен Кавказу, де при відповідній допомозі російського уряду знайшли вияв у відомих заворушеннях і погромах бакинських, єривенських та інших.

В часі війни, вірмени стають по боці російської армії, формуючи добровольчі відділи. У відповідь на це турецька влада при допомозі курдів періодично вирізує вірменську людність.

Таким чином войовнича енерґія курдів була завше занята в старій Туреччині при погромовій праці над вірменами, яких державна самостійність була завсіди загрозою для Туреччини.

Нова Туреччина Кемаля-Паші зуміла майже остаточно зліквідувати вірменське питання і на терені мертвої Вірменії завзято сьогодні ліквідує повстання курдів, недавних союзників при вірменських погромах, хотячи таким робом раз на все опанувати важний стратеґічний пункт — Вірменію. *Л. Л.*

Історія, яких багато.

(Допис з Микулинець).

Від кількох літ стоїть на кладовищі в м. Микулинцях к. Тернополя памятник полеглим у визвольній українській війні. Як що-року, так і цього року упорядкувала місцева молодь могилу в цей спосіб, що засадила на могилі квіти та висипала на могилі тризуб з піску.

І простояла упорядкована могила кілька місяців, аж приїхав до Микулинець тернопільський староста Маліцький. І дісталось не тільки тризубові з піску і тому, що той тризуб висипав, але навіть дісталось і тим, які садили та підливали квіти на могилі. А саме тернопільське староство покарало тих, які упорядкували могилу, гривною по 5 золотих, чи пак карою однодневного арешту, а то за „неправне опожондзенє ґодла України на цментажу под помнікєм полеґлих українцув в Мікулінцах". Пісковий тризуб на могилі приказав місцевий постерунок держ. поліції знищити, що й виконала міська поліція в Микулинець.

Від тих карних наказів внесли покарані відклик, а внаслідок цього визначено проти них устну розправу в повітовім старостві в Тернополі, і то на день 19. серпня ц. р., себто на день Преображення Господнього, що знова є ярким нехтуванням свята греко-католицького обряду. Всі візвані до староства на день 19. серпня внесли тули збірне письмо, в якім зазначили, що в означеному дні в старостві не являться тому, що на цей день припадає урочисте наше свято.

Зазначуємо, що на Поділлі, а зокрема в Тернопільщині, не лише памятники на наших героях, але навіть сама згадка про них ділає на декого так, як свячена вода на нечисту силу. Наші громадяни, а зокрема молодь з таких сіл, як Романівка, Холачків Малий, Маґдалівка (пов. Скалат), Черніхів, Должанка, Грабовець і ін., натягались немало по старостах та судах за те тільки, що вдвигнули або хотіли вдвигнути памятник у честь полеглих.

Ось у яких відносинах ми тут живемо! Не можна нам навіть утревалити памяти своїх поляглих... *Б.*

мохом, а де-не-де траплявсь кущик косодеревини. Здається, що тут вже немає життя. На самій горі нам було якось ніяково: тут пахло голодом і смертю, а до того нас проймав неприємний густий воздух. Ми всі відчули, що нам тут довго нема що робити, побудили своїх, забрали наплечники і пішли цілком протилежною дорогою на долину.

Зле було іти вверх, но десять раз гірше на долину. Так стрімко, що ми діставали памороки і все йшли по якимсь товченім камінню; без дрючків ми ані кроку не могли зробити. Такою мученою дорогою ми йшли може зо три годині, в опісля ми звернули річищем потока. І там було неліпше. Тут ми мусіли скакати як дикі кози. Не було ані двох хвилин, щоб ми йшли вовсім свобідно. Ми скакали і дивились увесь час під ноги. І як довго ми так ішли, не тямлю, лише знаю, що довго, прикро, безконечно. Ми стали пити воду з потока і на наше здуднування ми побачили оподалік, рівний асфальтовий гостинець, який аж вилискувався до сонця. Що за чудо тут, у тих нетрах, де дикому звіреви вдається тяжко передертися?

Хтож його асфальтував той гостинець? Хтось з товаришів подав цілком точну інформацію, що цей гостинець у 1916 р. в часі війни збудували німці і туди везли свої гармати. Ми були вдоволені і веселі. Тих німців ми булиб обцілували від стіп до голови за їх чесну працю. Ми підійшли ближче, хотіли спускатись вже на той битий гостинець, аж тут розчарування, гіркий сміх, сміх, який нагадує плач. Чи Фата-морґана? Ні, це була дійсність, це була величезна груба смерека, з якої облетіла кора і вона цілком виглядала, як добра асфальтована дорога.

Ми вже втратили апетит на асфальтовані гостинці і скакали дальше, як хто умів. Хто не вмів, падав в ряди-годи в воду і розбивав собі коліна до каміньчів. По довгій мученичій переправі ми вийшли в ліс, на гарну алею. Тут нам було як в раю. Милий свіжий холодочок додав нам сили і гумору. Вже було грубо пополудня, може година третя, як ми зійшли на гостинець. Вздовж попри дорогу ми збирали суниці і йшли помалу і так помалу ми зайшли на Різарню.

Різарня це між горами кілька хат, між іншим польське „схроніско" туристів і перестанок для колейки. Тут нам треба було заночувати. І наші хлопці пішли до лісничого, який дуже чемно і гостинно приймає українців і від нього ми дістали поручення занятий стрих в одної господині. Ми зараз закватерувались. На стриху було сіно і багато місця, нас це дуже тішило, бо ми були сильно помучені. Господиня зварила нам молока, ми його багато випили, бо було чомусь дуже дешеве. По вечері ми зорганізували гарний хор, співали багато пісень. Спеціяльно господиня дуже була захоплена, щиро і сердечно дякувала нам та казала, що мало хто на Різарні так гарно співав.

Нічка обійшлась без жадних пригод, а може й були які та я не чув, бо спав так твердо, що було можна мене винести. Тут ми вже поспали собі до години семої. Нам було вигідно і добре. Ніби рано, бо вже коло години девятої, ми вийшли, сердечно розпрощались з господинею. За пів години ми були в Осмолоді. Це невеличке село з перестанком для колейки. Тут ми на неї мусіли чекати і то доволі. Вона їхала аж о год. 3-ій попол. За той час ми пішли на річку. Гарно сонечко світило і ми по трудах добре викупались та вигрілись. В обідовій порі ми розпалили вогонь, варили мамалигу і пекли на патичках над вогнем ковбасу; була знаменита. По обіді ми почули свист. Десь далеко їхала колейка. Він вразив мене неприємно. Я волів, щоб вона не свистала і не їхала, я волів, щоб її зовсім тут не було. Тут так добре, так гарно, здається сонце інакше світило, інакший світ, інакші люди, все тут було інакше.

І жаль стало кидати синї гори, кидати те, що лишиться на все як милий спомин, як та хвилина, що звуть її щасливою, бо таких хвилин у життї є дуже мало. І якжеж кидати було все те, що гарне і приємне? Ми почули другий свист; такий протяжний, довгий, повний жалю і болю, як стогін у неволі. Здавалось, що стогін той прийшов від гір, як скарга перед нами, що ніби рідні вони, наші, а не наші.

Третій свист уже близько, та гострий і короткий як приказ: „Вертайте на місця, бо перед вами праця ще велика праця". І ми поїхали.

Зріст безробіття в Англії.

Англійська преса сповіщає, що в Англії було дня 11. ц. м. 2 міліони і 50 тисяч безробітних. За місяць кількість безробітних збільшилась на 882.669 осіб. Натомість кількість безробітних у самому Льондоні зменшилася.

—o—

Сумерк комуністичної революції в Китаю.

АТЕ. Льондон. В тутешніх кругах уважають, що здобуття Тсінанфу є зворотною точкою в домашній війні у Китаю і підносить силу но авторитет нанкінського уряду. Побіда Чан-Кай-Шека звільняє резерви нанкінської армії, які будуть вжиті для здавлення комуністичного повстання. Побіда під Тсінанфу матиме рішаюче значіння для ліквідації комуністичної армії в Китаю.

НОВИНКИ

— ПОЧТОВІ СКЛАДАНКИ розсилаємо з нинішнім числом і просимо Вп. Передплатників негайно відновляти передплату, щоби не було перерви у висилці часопису. Передплата на вересень виносить 5 зол.

— Літом у гори. Інформуйтеся: Купелеве заведення Зелемянка п. Гребенів коло Сколього. Горячі купелі сірчано-йогові у лазничках. 2388

— З хроніки арештувань. Повідомляють нас, що 12. ц. м. перемишлянська поліція перевела дуже агресивні труси в учня 5. кляси місцевої польської гімназії Романа Фостяка. Арештовано його і відставлено до Тернополя, хоч при ревізії поліція не найшла нічого. — На днях арештовано також учня 7-ої кляси цеїж гімназії Бучацького, а причина його арештування також невідома.

— *Жіноча кооперативна конференція у Відні.* В звязку з Міжнароднім Кооперативним Конґресом, якого наради зачнуться на днях у Відні, радила там 21. і 22. ц. м. Міжнародня Жіноча Кооперативна Конференція, скликана „Міжнародньою Жіночою Кооперативною Гільдою". На порядку нарад конференції, крім питань внутрішньо-організаційних, як зміна статуту, звіт з діяльности, вибори нової управи і т. ін., були головно дві справи, а саме справа правного становища жінки в кооперативах та питання конфлікту між домашніми обовязками матери і її позадомашнім званням. — Як делеґатка „Союзу Українок" виїхала до Відня на Жіночу Кооперативну Конференцію п-і Олена Шепарович.

— Розбудова Еміґраційного Синдикату. Створений урядом Еміґраційний Синдикат заснував свої відділи в Тернополі, а також аґенції в Коломиї, Ряшеві і Самборі; в найблизчій будучности відкриє ще аґенції в Бродах, Рогатині, Раві Руській, Сяноці, Стрию, Тарнобжеґу і Золочеві. Львівський окружний відділ є вже давніше чинний і 14. ц. м. вислав перший транспорт еміґрантів до Південної Америки.

— З хроніки пожеж. Львівська „Ґазета Поранна" фабрикує нові саботажові акти УВО. Ось на днях згоріли стирти збіжжа в с. Стрілках під Бібркою, в селі Воловім теж стирти, власність Ценціали, а в селі Старий Гвоздець, пов. Коломия, згоріло також дві стирти вівса і пшениці, власність барона Гороха. Поліційне слідство ще далеко не закінчено і ніхто не знає, хто підпалив стирти, тимбільше, що й поліція не дає в цій справі ніяких вияснень. Але „Ґазета Поранна" катеґорично твердить, що тут маємо ся до діла із „пляновою акцією саботажистів". Варто би у всіх тих випадках, де горять панські стирти, провірити, скільки збіжжа заасекуровано, а скільки його було в дійсности, ну, і на яку суму воно було заасекуроване. Бо нераз уже бувало (тепер певно буває), що тими невислідженими „саботажистами" є самі заінтересовані власники тих стирт...

— Під колесами поїзду. Дня 20. ц. м., в часі, коли на львівськім пероні було багато осіб, а з вікон поїздів визирало безліч пасажирів, на очах цеї численної публики скочив 23-літній Дмитро Шерський із Беньковець, пов. Збараж, під колеса льокомотиви і згинув на місці. Він підложив голову під колеса поїзду так, що поклав

дию на саму шину, тому колеса відрубали йому голову, не роздавивши ні її, ні тулова. Цей випадок зробив на очевидців величезне враження. Між присутніми ходили поголоски, що Шерський — це робітник, який закінчив життя через недостачу праці.

— Добрі батьки. Останніми часами щораз частіше трапляються випадки, що батько вбиває або ранить сина, чи син батька. Ось на днях стався знову такий випадок: Михайло Собків із Калуша, споречаючись зі своїм сином Францом, пробив його ножем.

— Біда з льокаторами. Яків Каплан, богатий купець, жид із Вильна, мав льокатора, який мешкав не тільки в його кімнаті, але і в серці його жінки. Каплан, зловивши жінку на гарячім учинку, розвівся з нею і деякий час мешкав сам. Але по часі затужив за жінкою і запропонував свому суперникові 300 золотих відступного за право до своєї давньої жінки. Льокатор кімнати і серця пані Капланової взяв 300 золотих і випровадився. Але трохи згодом затужив за давньою любовницею і почав стрічатись з нею потайки, щоби Каплан не бачив. Каплан всеж підглянув їх на любовній стрічі й облив суперникові лице сірчаним квасом так, що суперник осліп. Каплана очевидно арештовано.

— Скільки Америка має комуністів? Комісія дослідів над комуністичним рухом в Америці, яка утворилася з ініціятиви уряду Злучених Держав, оголосила статистику, згідно з якою в Злучених Державах є тепер 51.685 комуністів, з того 70 проц. чужинців, 20 проц. муринів та індіян, а тільки 10 проц. корінних американців. До робітничих протикомуністичних організацій належить тепер у Злучених Державах мілion і 89 тисяч членів.

— Страшне самовбивство вченого. Визначний сербський учений, автор численних наукових праць з ділянки літератури, д-р Степан Болкай, застрілився в читальні музею в Сараєві. Само вбивство виконав він при помочі кріса, а не револьвера і куля розторощила йому чашку на шматки. В листі, залишенім на столі в музею, пише він, що відходить зі світа тому, бо з перепрацювання йому грозить якась недуга мозку, а він радше умре, ніж мав би йти до дому божевільних.

— Цінні знахідки. Відомий англійський археольоґ д-р Томас Ґан відкрив у джунґлях Ґватемалії руїни таємничої святині останнього короля Азтерів Монтезуми, якого скинув із престола Фердинанд Кортез підчас здобуття Мексика в початках XVI. стол. В цій святині найдено дорогоцінности на суму 5 мілионів долярів. Ця святиня збудована була племям Маїв, найстаршими мешканцями Америки. Здавен-давна в Америці кружляли поголоски, що король Монтезума по втраті Мексика заховав усі свої скарби в якійсь святині і це тепер виявилось без ніякого сумніву.

— Аристократи злочинні. Під Сан-Себастіяном трьох елегантних панів, переїзджаючи автомобілем понад воду, спинили автомобіль, вкинули до води труп невідомої дами і поїхали далі. На їхне нещастя недалеко пасло двох хлопців корови і зпоза кущів бачили це все та затямили собі число автомобіля і сповістили про це поліцію. Поліція задержала авто. Виявилося, що в ньому їхало трьох молодиків із високих аристократичних кол, які вбили свою любовницю, щоб ограбити в неї гроші, а труп її вкинули з автомобіля до води.

— Переплила Дарданелі. Відома англійська пливачка Мерцедес Ґляйтце переплила на днях Дарданельський просмик. Плила вона 3 години без 5 хвилин і добилась здорова й весела до берега, де чекав на неї її чоловік, що вженився з нею щойно перед кількома тижнями. Підчас пошлюбної подорожі молодій англійці прийшла охота охолодитись у дарданельських водах.

— Панна Едерле оглухла. Панна Ґертруда Едерле, яка перша й одинока з жінок переплила канал Ля Манш, тепер цілком оглухла. Вона лічилась цілий рік на глухоту, але нічого їй не помогло. Г. Едерле потерпіла на вуха не так в часі плавання з Франції до Англії, як підчас учення, коли два роки майже не вилазила з води і перестудилась нераз. Тепер вона має тільки спомини про те, що колись чула на вуха. Ще пригадує собі ту пісню, що їй грали підчас паради в Ню Йорку і тоді плаче ревними сльозами. Навіть її голос, як це є у глухих, тратить тепер кольор і стається теж „глухий“, без потрібних красок у вимові. Панна Едерле не жалує, що посвятилась була плаванню, але каже, що вона заплатила за це за велику ціну. Вона німкиня, родом з Ню Йорку

— Хотять арештувати поліцаїв у Філядельфії. Директор поліції у Філядельфії, Лемюел Шофілд, звелів поліції арештувати в неділі спортових грачів у місті, тому, що вони нарушують стародавній стейтовий закон з 1794 року, який такі гри в неділі заборонює. І поліцаї, виконуючи наказ, дійсно зачали арештувати у Філядельфії грачів, що нарушують „сині закони“ зперед 136 літ. Але спортовики взялись до оборони. Проти „синього закону“ з 1794 року вони вигребали з порохів забуття ще старший закон з 1706 року, який заборонює арештувати громадян у неділю. Тому грозять, що коли поліцаї будуть далі арештувати спортовиків у неділю, то вони стануть арештувати поліцаїв.

—o—

Складайте жертви на оселю українських робітників пера в Ямнім!

З судової салі.

Засуд священика за збірку в церкві на Рідну Школу.

Староство в Тернополі карним орeченням з 25. квітня п. р. засудило о. Миколу Винницького з Глубічка Великого на основі розп. мін. з 30/9 1857 В. з. д. ч. 198 за перест. ґуберніяльного розп. з 21/5 1833 ч. 3669/пр. на 30 золотих гривни за те, що в неділю 6. квітня ц. р. зібрав кільканацять золотих у своїй церкві на Рідну Школу без дозволу староства. Засуджений відкликався до окр. суду, бороянячися в адмін. поступованні і на головній розправі, що йому як пароxові вільно у своїй церкві зарядити збірку на добродійні цілі, непротивні законам, а до таких цілей належить християнська допомога у вихованні молоді, отже і датки на Рідну Школу. Це мав він навіть обовязок робити, бо Митрополичий Ординаріят у Львові видав навіть приказ для парохів, щоби в церкві заряджували збірки на добродійні цілі.

Окр. суд віднісся в повищій справі до воєвідського уряду в Тернополі про видання відповідної опінії і цей уряд письмом з 20/6 1930 до ч. АЦ 3551 відповів, що після постанови канону 1503 нового канонічного права парох може зарядити збірку тільки для побожних або церковних інститутів згл. цілей (pro quolibet pio aut ecclesiastico instituto vel fine), а для інших цілей, отже і добродійних чи освітніх, повинен парох постаратися попередньо про дозвіл на збірку в церкві у адміністраційної влади, що повинно було мати місце в конкретному випадку дотично особи о. Винницького.

На головній розправі в окружнім суді в Тернополі оборонець обвинуваченого пос. д-р Степан Баран поставив внесок на допущення доказу з відчитання розпорядку греко-кат. Митроп. Ординаріяту у Львові, оголошеного у „Львівських Архіепархіяльних Відомостях“ ч. 3. з 1. липня 1928 за числом 3123/АВ під заголовком „Ще в справі збірок на добродійні цілі“, на ствердження обставини, що кожний парох мусить у своїй церкві заряджувати в часі богослуження збірки вірних на добродійні цілі, а то під загрозою канонічного послуху — а саме публичної догани згл. здержання на протяг одного року принятття тако-

АНТІН РУДНИЦЬКИЙ. 8)

Через Крим і Кавказ.

(Докінчення.)

Оперовий сеанс. — Мінеральні Води і Кисловодськ. — Мода. — Скрізь є знайомі. — Відїзд.

Що-ж? Після цілого дня сидження в авті, ще до того по дорозі, яка місцями таки дуже була химерна, зовсім приємно буде відпочати на вигідному ліжку. На жаль, показується, що так само могли би ми тепер мріяти про що завгодно, про щось рівно недосяжне в Владикавказі — ну, хочби напр. про... шинку! У готелях ні одної вільної кімнати! Розпука!

Саме містечко мале, зовсім нецікаве, з одною „центральною“ вулицею, трома кінами і театром, де саме гостинні виступи... кримської опери. Хоча в нашому товаристві находяться самі „театрали“, але про істнування такої опери ніхто не знав. Все одно нам нічого робити — рішаємо, розуміється, піти на виставу — може дозволять нам опісля переночувати в салі чи якійнебудь ґардеробі. Покищо, до початку вистави, ще досить богато часу, отже користаємо з того, щоби надивитися в кіні на Бастер Кітона та аж опісля їдемо в театр. Приймають нас „з гонорами“, сажають на салі і директор — молодий, симпатичний диригент Л. — розсилає своїх людей шукати нам нічлігу.

Іде „Жидівка“. І тут, у владикавказькому театрі, мало що не трапляється мені великий скандал: тільки завдяки опіці моєї сусідки не засипляю зовсім. Сплю у всякому разі — на три чверти. Не чую навіть малої, фальшивої орхестри, не чую і не бачу всіх фінезій Елеазара, з якими він після своєї арії „паде на підлогу в серце-роздираючім хлипанні“ — не зворушує мене сам кардинал, який нагадує щось поміж коміком з берлінської „Скалі“ і типом з парижського „Ґранд Ґіньолю“ — все те відбивається без враження об панцир — сну. Зрештою маю повне вдоволення: останками свідомости спостерігаю, що в такому самому стані находиться і вся решта нашого товариства!

Якою вдячністю переповнюються наші серця, коли чемний директор приносить добру вістку: ми маємо нічний захист! І це почуття вдячности не зменшується ані тоді, коли показується, що наш нічліг в якомусь військовому домі, що знову — вже третій раз! — все товариство дістає тільки одну кімнату, що доводиться спати на вузьких, військових ліжках, на твердих сінниках і що раньком треба митися під рурою, на подвірі. Всі ті дрібниці відходять на далекий плян перед благодатю сну.

На другий день вечором, ще раз щиро подякувавши нашим спасителям, їдемо в останній етап подорожі, на т. зв. Мінеральні Води, групу славнозвісних російських курацийних місцевостей. Є їх чотири: Кисловодськ, Ессентуки, Пятигорськ і Желізноводськ, — одна місцевість віддалена від другої на пів години їзди. Рішаємо їхати відразу до найбільшої і найбільше „шикарної“: до Кисловодська.

Завдяки мому чужоземному вигдядові (мої „пумпи“ і панчохи є протягом цілої подорожі причиною збіговища вуличних підростків) і тому, що мене вважають американським журналістом, дістаємо гарні кімнати в готелі „Джинал“. Зрештою всі готелі — вони тут величаві, з повним комфортом — битком набиті. Вже майже половина липня, отже вершок сезону. Кисловодськ, це російське Баден-Баден, Ґаштайн чи Карльсбад. Перед революцією зїзджалась туди вся російська аристократія і плютократія; кажуть, що париські туалети і дорогоцінности не уступали тут тій картині, яку бачилось і бачиться ще сьогодні — у всяких Баден-Баденах чи Каннах. Тепер, після революції, вигляд Кисловодська розуміється, змінився. Залишилися великі готелі, „курґавс“ з прегарним городом, чудовий парк, лазнички; зникнули богаті склепи і богата публика. Зате тепер на кожному кроці санаторії і в них лікуються люди, які перед тим і мріяти не могли про літній відпочинок у Кисловодську, чи в одній з поблизьких курацийних місцевостей — Желізноводську або Ессентуках. Але і сьогодні зїзджається до Кисловодська сьогоднішна „грошовита“ публика, „специ“, які заробляють богато більше, як пересічні робітники чи службовці.

І очевидно для цієї публики є в Кисловодську і сьогодні крамниці, де пара дамських півчеревиків — що правда, прегарно зроблених — коштує... 120 рублів. І що найцікавіше — знаходяться на них аматорки — як маю нагоду переконатися, побачивши кілька разів дами в таких стодвайцятьрублевих черевичках. Повстали нові санаторії, збудовані в новому німецькому стилі. Всі вони в городах, з терасами і бальконами обставленими лежаками.

На головній вулиці, поміж двірцем (на т. зв. „Пятачку“) та курпарком найбільший рух. Публика одягнена зовсім порядно; мущини майже без винятку, зовсім „на біло“; у жіноцтва видно вже часом навіть... довгі сукні. Правда, не зовсім ще до землі, і хоча на них (і на дами і на сукні) люди ще зглядаються, але це факту не зміняє, що і туди дійшли вже чутки про нову моду!

У парку находяться джерела знаменитого „Нарзану“. Щодня передполуднем і після обіду грає знаменита орхестра Ленінґрадської Фільгармонії, в повному складі 70 людей. Крім цього майже що вечора є спеціяльні платні симфонічні концерти, під проводом славних диригентів. Підчас всього сезону приїздять туди на гостинні виступи майже всі найліпші московські і ленінградські театри і окремі актори, співаки та віртуози. Саме підчас мого побуту гостить в Кисловодську оперовий театр ім. Немировича-Данченка з Москви. Бачу в ньому першорядну виставу Кшенека „Джоні“. Одним словом, розривок всякого роду (очевидно є тут і кілька кін) не бракує. Те саме торкається і Ессентуків, Пятигорська і Желізноводська, тому, що всі театри та артисти обслуговують всі місцевості.

Очевидно бути в Кисловодську і не стрінути знайомих — неможливо. Вже в годину після приїзду чую, як хтось мене кличе. Перший знайомий! вибачайте знайома! Незабаром стрічаю і Леся Курбаса, який від кількох літ є літнім „штамгастом“ Кисловодська, далі знайомих письменників і акторів, і навіть одного знайомого... з Берліна. Ц

го пароха в проповіцію на нову парохію. Дальше оборонець д-р Баран поставив ще другий внесок на допущення доказу з переслухання як свідка ґенер. вікарія Преосв. епископа Микиту Бувку у Львові на ствердження обставини, що Митропол. Ординаріят під добродійними цілями розумів також і збірки на Рідну Школу і що о. Винницький, роблячи збірку у своїй церкві на цю ціль, ділав згідно зі своїм обовязком канонічного послуху супроти свого ординарія.

Окр. суд (судив окр. суддя Тільп, бувший довголітній поліційний комісар) відмовив допущенню тих повищих внесків оборони, коли допущенню їх спротивився прокуратор д-р Врубель, котрий у довшій промові обстоював конечність засуду, бо на його думку священик на збірку на добродійні цілі — отже і на Рідну Школу — мусить мати безумовно дозвіл від старостваа. Погляд прокуратора оспорював обор. д-р Баран, виказуючи постановам канонічного права й обовязуючого конкордату, що Ординаріят має сам право рішати, що є добродійна ціль, з тим одиноким обмеженням, що та ціль не може бути протизаконна. А що збірки в церкві на Рідну Школу неможна назвати щодо її призначення протизаконною, то послідовно й обвинувачений непотребував у даному випадку ніякого дозволу зі староства — тимбільше, що був це обовязаний вчинити на основі розпорядку Митроп. Ордин. з 7. грудня 1927 ч. 2918, оголошеного в ч. 1. „Львівських Архіеп. Відомостей" і цитованого вже вище розпорядку тої самої церковної влади, оголошеного в ч. 3. „Льв. Архіеп. Від." з 1. липня 1928 в справі збірок на добродійні цілі. Тому обвинуваченого слід увільнити зовсім від вини і кари.

Вирокуючий суддя прихилився до виводів прокуратора, узнав о. Винницького винним закиненого йому переступства, як це означено в засуді староства і засудив його на 20 золот. гривни. Проти цього вироку оборонець пос. д-р Баран зголосив касацію до Найвищого Суду і є надія, що ця найвища судова маґістратура буде мати інакші погляди, як окр. суд у Тернополі.

Наступники львів. воєводи?

Варшавська опозиційна преса сповіщає, що наступником львівського воєводи Ґолуховського буде або бувший премієр Світальський, або бувший шеф штабу Д. О. К. у Львові полк. Адам Коц. Одначе покищо нічого не вирішено і децизія в тій справі западе щойно за кілька або кільканацять днів.

З театру.

Малий Міський Театр: „Чаруючий емерит", фарса на 3 дії В. Рапацького.

Сатира на „нові часи", що принесли зі собою молодих емеритів, крізу театру, та мешкання, кіноманію, а одночасно залишили із „старих добрих часів" такі осолоди буденщини, як картограйство, пиянство і винаєм окремих кімнат, щоби долатати місячну пенсію. Автор дібрав майже все веселе товариство, яке бере життя, як може, а коли серед нього попадається занадто поважна мама, що любить порядки, не любить карт та алькоголю, тоді тесть, муж і донька висилають її радо до Карльсбаду, щоб їм не перешкаджала.

Песа має багато широго, простого гумору і місцями пробує вийти поза рамці звичайної фарси, пробуючи деяких метод нової техніки, що залюбки використовує авдиторію як другу сцену. Коли дієвою особою є актор, що вряди-годи, крім своєї головної „правдивої" ролі, грає також інші, тоді, очевидячки, такий перехід із чистих рямок „театру", приготовляє глядачам т. зв. „Ку де театр".

Є в комедії Рапацького-сина (що належить до рідні просто з унаслідженим гумором) чимало гострих актуальних дотепів і кілька прегарних ситуацій доброї фарсової марки. Артисти почувалися в атмосфері безжурного гумору так само добре, як уся публика. П. Стшелецький був як герой песи цим разом може кращий від попередніх своїх креацій. П. Добжанський пригадував славні часи Фішера. Пані були всі дуже добрі. **М. Р.**

На Східні Торги у Львові приїде мін. Квятковський.

З Варшави повідомляють, що міністр промислу і торговлі Квятковський виїзджає з кінцем серпня ц. р. до Чехословаччини з ревізитою до чехослов. міністра торговлі і промислу Новака, який минулого року приїздив на виставу до Позналя. Опісля міністр Квятковський приїде до Львова на отворення Східних Торгів і з нагоди 10-ліття Торгів виголосить відчит про значіння Східних Торгів для вивозу та розвитку польського промислу.

Ревізії і арештування сельробівців.

В четвер, 21. серпня ц. р. арештувала поліція в селі Давидові біля Львова Андрія Панчиняка, в якого також найшла 6 кґ. комуністичних летючок. Арештований признався, що летючки отримав, як пише польська преса, в редакції „Сель-Роб" при вул. Валовій 14 у Львові, які мав розкинути в Давидові і найближчих селах. Тому поліція перевела ревізію в ред. „Сель-Роб-а" та арештувала 11 осіб. Між арештованими є дві особи з Волиня, а саме: Іван Кондратієв з Володимира і Карло Муха з Луцька. Ревізія відбулася також у помешканні нововибраного сельробівського сенатора Миколи Хімчина.

Опір селянства у СРСР.

А. Т. Е. Рига. Комісаріят рільництва звернувся з покликом до місцевих більшовицьких властей, аби вони розпочали кампанію за збільшення осінних засівів, темпо яких не дуже вдоволяє більшовиків. Далі вказує комісаріят на неприємне для більшовиків явище, що селяни укривають масово своє збіжа або продають потайки приватним купцям-спекулянтам. Тому-то комісаріят радить загострити репресії супроти опірних селян, які не хочуть продавати державі надвишок збіжа. Більшовицька преса пояснює явище недостаточного заповнення збіжам державних маґазинів підсиленою пропаґандою „кулаків" і духовенства проти більшовиків. Далі преса повідомляє, що по селах кружляють вісти, бутьтоби більшовицькі війська понесли поражку на Далекому Сході та що на Сибірі появився цар, що з великою армією машерує на Москву. Ці вісти здержують селян від продажі збіжа більшовикам.

Важні наради в Египті.

А. Т. Е. Льондон. З Каїру сповіщають, що анґлійський високий комісар у Єгипті сер Персі Льорен приняв у четвер 21. серпня ц. р. египетського премієра Сідкі-Пашу. В середу 20. серпня ц. р. конферував високий комісар з провідником націоналістичної египетської партії „Вафд" Ісмет-Пашею. Здогадуються, що анґлійський комісар намагається погодити египетських націоналістів з королем Фуадом. Сподіються, що в найближчих днях прийде до порозуміння та що тоді продовжуватимуться переговори між Анґлією і Єгиптом, які перервано в наслідок ворожого становища партії „Вафд".

Наступ на Ганков затриманий.

А. Т. Е. Льондон. Наступ китайської комуністичної армії на Ганков затриманий. Нанкінський уряд перекинув свої запасні війська, які боролися з північними китайськими ґенералами, на фронт біля Ганков і приневолив комуністичну армію до відступу. Тому анґлійські війська, які охороняли Ганков з полудня, залишили свої позиції та вернули до Шанґаю. Зате европейські канонерки залишилися далі на водах ріки Янґ-Це, щоб боронити Ганков від несподіваного наскоку комуністичної армії кораблями.

Велика повінь в Індії.

А. Т. Е. Льондон. З північних Індій надійшли вісти про велику повінь, яка спричинила величезні шкоди. Це вилляла ріка Індус затоплюючи богато сіл. Біля пять тисяч мешканців залишилося без даху над головою. Залізничу комунікацію задержано, бо вода знищила залізничі торі.

Конґреси Центроліву.

Центролів оголосив в четвер 21. серпня ц. р. комунікат того змісту, що соймові клюби лівиці і центру скличуть у дні 14. вересня ц. р. кільканацять конґресів у ріжних місцевостях Польщі на взір краківського конґресу, з маніфестаціями за негайним скликанням сойму, усуненням диктатури, боротьбою з господарською крізою і протестами проти намагань німців відобрати „коридор" від Польщі. Такі конґреси відбудуться у Варшаві, Лодзі, Ченстохові, Білімстоку, Радомю, Люблині, Бялій, Новім Санчу, Тарнові, Плоцьку, Кутні, Катовицях, Ряшеві, Перемишлі, Львові, Бориславі, Познані, Тчеві і Торуні. Провідники Центроліву задумують також зорґанізувати разом з маніфестаціями в Варшаві т. зв. „похід на Варшаву" на зразок походу в Румунії і Фінляндії.

Дописи.

РУДКИ. *(учителі-радикали „при роботі")*. Українське учительство рудецького судового повіту зачинає рухатися, чим кожний мусить вельми тішитися. Початок дав 25-літній ювилей філії Взаїмної Помочи нар. учительства в Рудках, який ц. р. відсвятковано. На жаль, аранжери того свята, в більшости члени соц.-радикальної партії, поповнили нетакт, бо не запросили на це свято жадного священика, навіть делеґата Ординаріяту до Повіт. Шкільної Ради, котрий чейже їх там боронить. Правда, було на святі двох священиків, але в характері делеґатів „Народнього Дому" і філії „Сіл. Господаря" в Рудках. Не запрошено й катехета з Комарна. Дивно: в цілім краю брало участь у тому святі й українське духовенство, всюди були Богослуження в церкві, а в нашім повіті учителі-радикали не потребують попів і попівських церемоній... Другим актом того ж учительства була аматорська вистава 10. ц. м. в домі кооперативи в Купновичах Старих, хоч і під фірмою місц. читальні „Просвіти". У виставі мали брати участь лиш аматори-інтеліґенти, а по виставі мала відбутися забава лиш для інтеліґентів. Але й тепер радикальні аранжери-учителі не запросили сусідніх священиків. Місцевого пароха запрошено щойно на годину перед представленням, коли про те упімнувся. А до учителів і студентів посилано запрошення не лиш почтою, але окремими післанцями! Але тут допущеноси ще більшого нетакту. Учителі-аранжери хотіли вправді, щоб селяни йшли на представлення, купували білети вступу по досить високій ціні (1 зол. 50 сот. від особи), але щоб селянська молодь в забаві інтеліґентів участи не брала... На це заявила селянська молодь, що як вона не може бути на забаві, то й на представлення не піде і панам грошей не дасть. Аби вийти з колізії, а по правді, щоби зробити касу, пішли аранжери до війта, аби він для селянської молоді дав громадську салю на танці, та обурений війт салі не дав. Цей нетакт учителів-радикалів викликав загальне невдоволення селян на „панів": молодь на представлення не пішла, але демонстративно в сусідній читальняній салі співала, а перед домом кооперативи свистала і виправляла крики. Алеж усі на забаві зібрані інтеліґенти: учителі, студенти, ученики ґімназії й учительської семинарії — цеж міщанські і селянські діти першого покоління з Дубок, Купнович і найближчої околиці! Таке поступовання радикалів викликало самозрозуміло, обурення не лише серед селянства, але й серед дійсно інтеліґентних аматорів з Рудок, що

вже справді припадок! Це диригент Унґер, який є тут саме на гостинних виступах.

Весь день відходять що пів години поїзди до інших купелевих місцевостей, і що півгодини інші звідтам прибувають. Найближче лежать Есентуки. Оглядаю їх тільки поверховно. Зрештою і туди і сюди — півтора години їзди від Кисловодська і більше-менше такий самий вид: кураційних, купелевих літниськ. І тут і там надзвичайні в наслідках. Купелі і ріжнородні джерела. Пробую совісно всі води по черзі, і горячі, і теплі, і зимні, і мушу признатись, що крім „Нарзану", в смаку вони не дуже надзвичайні. Або солоні, або гіркі — словом „содова з соком" краща!

Пятигорськ, куди заїздиваю між одним поїздом і другим, мало має в собі з літниська. Це вже місто. Найліпший доказ на те, що знаменито вміють тут натягати людей: за спеціяльною оплатою можна оглянути в якійсь псевдо-печері баюрку брудної води, про яку напис назовні голосить, що це „підземне синє озеро"...

В околиці всіх тих місцевостей чимало цікавих памяток і прогульок. Тільки здалека бачу памятник на місці, де згинув в поєдинку Лермонтов. І як це не соромно признатись: зовсім не бачу шпилів Ельбруса, найвищої гори на Кавказі (5600 м.), які видно з Кисловодська тільки в гарну погоду, і то лише при сході сонця, а ще до того тільки з самого кінця парку. Забогато передумов! А перш за все, як можна збудитись в третій чи четвертій годині рано, на те, щоби подивитись на Ельбрус, не знаючи заздалегідь — чи є гарна погода!

Все має свій кінець, отже і подорож, і фейлетони. Жаль кидати Кисловодськ, а ще більше жаль за морем. Але одного дня рішаємо цілою нашою нерозлучною компанією, вертатись домів. Майже місяць ми в дорозі; переїхали тисячі кільометрів, на воді і на суші, тинялись з готелю в готель, і тільки розпаковували і пакували валізки. Пора вертатись!

Ще того самого вечора опиняємося на стації Мінеральні Води, де пересідаємо на поїзд Баку-Шепетівка і за добу, через Ростов над Доном і Донбас — приїзджаємо в Харків.

приїхали, щоб зійтися з селянською масою, а несвідомо впали в таку халепу. Купнівська селянська молодь пізнала „радикальну" програму на практиці і того учителям-радикалам не забуде.

БОЛЕХІВЩИНА *(Посвячення дому читальні „Просвіти" в Гошові).* Вже від довшого часу околиця Гошова, ціла Болехівщина, чула про будування читальні в Гошові. Та кожний, знаючи вдачу наших людей, махав рукою, кажучи, що може десь за рік або два та читальня буде готовою. Одначе на превелике здивування вже місяць перед 10. серпня о. Стернюк, парох Гошова і голова читальні, офіціально почав запрошувати на посвячення. Троха було дивно, що ще місяць є до 10. серпня, а вже визначують речинець, — хіба на те, щоб відкласти. Та ні! Таки день 10. серпня був тим святочним днем для Гошова і цілої околиці. В цей день вже зрана почав плисти нарід, немов яка морська течія і влучи через гарно омаєну браму, на котрій виділи слова „Витайте", заповнив майдан і гору біля церкви. Точно в год. 10.30, як було заповіджено, розпочало Сл. Божу пятьох священиків під проводом організатора Болехівщини о. декана Сухого. Співав мішаний хор з Гошова. Всі хлопці і дівчата в гарно вишиваних сорочках. По Сл. Божій почав проповідь о. посол Ганушевський. У гарній промові, переплітуваній споминами про Гошів, представив він дуже влучно вдачу нашого народу, поставив перед очі завдання читальні, а кінчаючи, побажав гошівцям з щирого серця ті завдання сповнити. По цій проповіди всі присутні, творячи величавий маніфестаційний похід, рушили під новозбудовану читальню, де чину посвячення читальні доконало 15-ох священиків. Коли посвячення скінчилося, очі всіх звернулися в сторону бальконy читальні, з котрого почав промовляти голова Матірнього Товариства сен. М. Галущинський, який виказав, якою безвартісною є читальня, хоч у своїй хаті, коли в ній нема рухливого виділу. По тій промові виступив посол А. Максимович, котрий передавши привіт від УНДО, в коротенькій бесіді представив значіння читальні для національного розбудження українського народу. Вислухавши ці промови, пішов нарід цілою лавою оглядати домівку новозбудованої читальні. Та коли люди переступили пороги нового будинку, то побачили позастелювані столи, а поміж столами щиро запрошуючих господарів читальні. Колиж заспокоївся перший голод ріжнородними канапками (розуміється: без горівки), стало нараз тихо, бо піднеслася куртина і на сцену виступив голова читальні о. П. Стернюк. Він у коротких словах подякував усім присутнім за участь у святі. Потім виступали ріжні бесідники, як радник Г. Лисинецький від філії „Просвіти" в Болехові, о. В. Сухий як організатор Болехівщини, п. А. Захарчук від Складниці стрийського П. С. К. у Болехові і п. О. Плошанський, студ. прав від молоді. Серед дуже приємної гутірки присутні провели кілька гарних хвиль. Після вичерпання лісти промовців о. голова повідомив, що незабаром у цій салі почнеться академія в честь Й. Е. Митрополита А. Шептицького. І справді небавком почалася академія, підчас котрої хор, тамбопіцова орхестра, деклямації і реферат о. монаха Липського уприємнювали всім останні хвилі, перебуті в Гошові. І всі, напевно всі, з одушевленням розходилися до своїх сіл в околиці, ширячи скрізь бадьорість і заохоту до дальшої праці. *Л.*

Зі спортового життя.

Україна — Погонь (Стрий).

В неділю 24. ц. м. відбудуться відплатні змагання за мистецтво А-кляси між Україною і стрийською Поґонею в Стрию. (Перші змагання ц. р. програла Поґонь-Стрий 5:2). З уваги на те, що Поґонь потребує на ґвалт пунктів, аби забезпечити собі А-клясовість, слід рахуватися з завзятою і гострою грою стрийської дружини. Сподіємося, що заломання української дружини у змаганнях з Лехією було тільки хвилевим явищем і що українська одинацятка добуде з себе стільки амбіції й жертвенности, що перехилить в неділю перемогу на свою сторону.

Ціни набілу у Львові.

„Маслосоюз" платив кооперативам дня 21. ц. м. масло експортове 4·50 зол.; десерове 4·40 зол.; літра молока 24 сотиків; літра сметани 1·30 зол.; копа яєць 6·20 зол.

ОГОЛОШЕННЯ

Театри.

Великий Міський Театр:
Замкнений.

Малий Міський Театр:
Пятниця, год. 8. веч. „Чаруючий емерит", фарса В. Рапацького.
Субота, год. 8. веч. „Чаруючий емерит", фарса В. Рапацького.

Кіна.

АПОЛЬО: Корабель Ноя і Божественна Аіда.
КАСІНО: Симфонія змислів, та біле пекло з Піз Палю.
КОЛЬОСЕИ: Нечинне.
КОПЕРНИК: Пес Баскервілів і таємниця студентки.
ЛЕВ: З причини відновлення салі й інсталяції звукового апарату кіно зачинене.
МАРУСЕНЬКА: Пес Баскервілів і таємниця студентки.
ОАЗА: Гробівець любови.
ПАЛЯС: Княжна Олиця.
ПАН: Пристань мрій і роман з небіщиком.
ПАСАЖ: Намисто Гренюни і за шість жінки.
ПРОМІНЬ: З причини реконструкції замкнено.
СТИЛЕВЕ: Цілувати це не гріх і король шпали.
ФАТАМОРГАНА: Маски Ерівана Райвера і після сумерку ночі.
ХИМЕРА: Панна з обективом.
УТІХА: Граф Монте Хрісто.

Програма радіо.

Субота 23. VIII. 1930.

Варшава (1411,7) 12.10 Грамофонові плити. **Гельсінгфорс** (221,4) 18·35 Радіоорхестра. **Льондон** (356,3) 13·00 Органи. **Берлін** (418) 16·30 Дута орхестра. **Стокгольм** (436) 17·00 Грамофонові плити. **Рим** (441) 17·30 Концерт. **Прага** (487) 18·20 Пісні. **Мілано** (501) 12·15 Легка музика. **Відень** (516,3) 18·25 Балади. **Будапешт** (550) 9·15 Радіоквартет. **Харків** (426) 19·00 Орхестра. **Ленінград** (1000) 16·30 Музика і пісні. **Париж** (1725) 15·45 Музика.

ОПОВІСТКИ

За оголошення редакція не відповідає

Вступні і доповняючі іспити на курси I, II, III і IV дівочої учительської семинарії „Рідної Школи" у Львові, вул. Мохнацького 12, відбудуться дня 1. вересня, а шкільний рік пічнеться богослуженням вівторок 2. вересня о 8. год. рано. — Дирекція Семинарії. 300 1-2

Інавгураційною виставою „Галька" Монюшки почивае Великий Театр у Львові в дні 2. вересня ц. р. осінний сезон. Нова інсценізація „Гальки", поспішне викінчування декорацій під керівництвом п. Ст. Яроцького нададуть опері нове тло, якого не мала дотепер ні на одній з польських сцен. Дир. Залеський, що режисерує особисто оперу „Галька" призідив головну ролю знаменитій інтерпретаторці цеї опери п. Валевській, а в партії Йонтка виступить гостинно відомий тенор варшавської опери п. Станислав Ґрушчинський. Партію Януша співатиме п. Ворх. Опісля появиться на львівській сцені „Тоска" Пуччінія зі знаменитою обсадою головних роль, а саме п. Кохансьною, дир. Залеським і Чарнецьким. Також „Аіда" Вердія появиться на сцені в новій перерібці. Першою оперетною на сцені Великого Театру буде „Жайворонок", у якій виступатиме знаменита прімадонна п. Ядвіґа Фонтанівна.

ДРІБНІ ОГОЛОШЕНЯ

За оголошення редакція не відповідає

ПАННОЧКИ або студентів прийму на мешкання з харчем від 1. вересня у Львові, Валова 14. II. пов. Докінця серпня слідуюча адреса: Добрянська, Дора к. Яремча. 268 2—2

ЗАСТУПНИК НОТАРЯ, старший, шукає часової або постійної посади від 1. вересня. Зголошення до Адміністрації під „Субститут". 255 4-4

БІЖУТЕРІЮ, ЗОЛОТІ і СРІБНІ ВИРОБИ продає за готівку і на рати від десятків літ у цілім краю знана фірма **Іван Зельтенрайх,** Львів, пл. Марійська ч. 5. Купую бриланти, золото, срібло, плачу найвищі ціни. 2468

МАШИНІСТКУ (-а) яка вміє писати за диктатом на машині Адлер і знає канцелярійне діловодство, прийме негайно адвокат д-р Чировський, Борщів. Оферти з відписом свідоцтв. 266 4—5

ПЕРЕКЛАДИ СВІДОЦТВ І ДОКУМЕНТІВ з усіх мов, разом із судовою легалізацією, полагоджує негайно Бюро перекладів, Львів, площа Академічна 1. 290 2-10

СТАНЦІЯ для 2—3 панночок з першорядним удержанням в середмістю. Фортепян до диспозиції. Блища відомість в Адміністрації „Діла" під М. Ф. 306 1—3

СКЛЕП у Львові при вул. Жовківській 82. з цілим урядженням склеповим, при трамвасвім перестанку, може бути також другий льокаль при склепі з окремим входом, для українця до винаймлення. 298 1-2

ПРИЙМУ панночки на станцію. Фортепян дома. Шашкевича 2, дв. 3. 301 1-3

ПРИЙМУ учеників, евент. студентів на харч і мешкання. Писемні зголошення: Ольга Цегельська, вул. Лісна 14, II. поверх. 297 1-3

УКРАЇНКА, літ 32, чесна та працьовита глядає місця господині. Листи до Адміністрації під „Господиня". 303

ПАННОЧКИ з інтелігентних домів прийму на мешкання з харчем. Ант. Левицька ул. Голомба ч. 11. А. II. п. 280

Ширіть наш часопис!

ОГОЛОШЕННЯ

За оголошення редакція не відповідає

Поручаємо всілякі тартакові матеріяли, як
смерека — ялиця
так столярські, як і будівельні.
Тартак ЗАРВАНІЦЕРА в Калуші.
1617 23—?

НАКЛАДНЯ SCHERL у БЕРЛІНІ

поручає слідуючі свої видавництва:
Berliner Lokalanzeiger, Der Tag, Berliner Nachtausgabe, Der Montag, Die Woche, Die Gartenlaube, Filmwelt, Sport im Bild, Scherls Magazin, Allgemeiner Wegweiser, Praktischer Wegweiser.
Адреса всіх видавництв така:
BERLIN SW 68, Zimmerstrasse 35—41.
В переписці треба зазначувати:
Ausland - Abteilung. Місця платности в Польщі: Банк для торговлі та промислу, Познань (чекове конто в ПКО ч. 200.490). Почтове конто у Берліні: **Berlin, N-o 3.111.** 38—?

Специяліст недуг легенів, серця і жолудка
д-р Фелікс Ган
Львів, Листопада 30.
1206 **Пересвітлення Рентгеном.**

ПОЗІР СКІЛЬЩИНА!

Заходом Кооперативних Установ Скільщини відбудеться в неділю дня 31. серпня 1930 в Сколім

Господарсько-Кооперативне Свято

з такою програмою:

1) В год. 11 святочна полева Служба Божа на майдані „Дубрівка", яку відправить Впр. о. Мітрат Олекса Базюк зі Львова в асисті доокоийчного Духовенства.

2) В год. 1. святочна Академія, на зміст якої складаються привіти і промови Вп. послів і делегатів та хорові і орхестральні продукції.

3) В год. 2-ій похід учасників Свята з майдану, головною вулицею до Складниці Союзу Кооператив.

4) В год. 3. всенародний фестин на тім самім майдані „Дубрівка" з ріжними несподіванками.

В часі Свята приграватиме буде сокільська орхестра зі Стрия.

В тім першім Госп.-Кооп. Святі в Сколім повинні взяти участь всі українці без ріжниці пола і віку.

В єдности сила! В Кооперативі — наша будучність!

289 **Святочний Комітет.**

Д-Р ЕВГЕН ДУРДЕЛЛО

бувш. лікар заграничних клінік, специяліст скірних, венеричних і сексуальних недуг
та лікарської косметики
ординує від 8—10½, 14—18.
в неділі і свята від 10—11.
Гірське сонце. Вапофор. Діятермія. Кріотерапія. Сепаратові почекальні.
ЛЬВІВ, вул. Потоцького ч. 11. І. п.
2522 Телефон 65—87.

о. о. Катехитам і Книгарням до відома!

Вже вийшов з друку: **„Малий катехизм гр.-кат. релігії** по зол. 0·80 та **„Коротка Біблійна Історія"** по зол. 1·50 до навчання в народніх школах. — Від замовлень о. о. Катехитів понад 25 шт. — порто даром. Книгарням значний опуст. — Замовляти: **Священича Поміч, Станиславів (пасаж).** 304 1-3

Урольоґ — Оператор
Д-р Маркил Ґраф
ординує від 4—6. **Львів, вул. Фредри 7, партер.** Тел. 66—55. 307

Подяка.

Невмолима судьба вирвала несподівано із нашого родинного огнища нашого найдорожшого Сина, найліпшого Мужа, Батька й Діда, бл. п. о. декана Августина Арсенича, пароха Пістиня. В часі нашого безмежного горя зазнали ми від наших Знакомих і Приятелів стільки доказів співчуття й розради, що ми не в силі Їм усім відвдячитися. Тому бодай хоч цією дорогою зложимо Їм прилюдну найщирішу подяку. А саме Всч. о. І. Букшованому за добросусідське й безкорисне адміністровання парохією в часі недуги Покійного та за повні посвяти труди, підчас переведення похоронів. Відтак Впрп. о. прал. В. Лицинякові за провід у сумнім обряді похоронним. Дальше Всч. о. дек. д-р Л. Скобельському й Всч. о. дек. А. Сімовичеві, що прибули з чужих деканатів, та Всч. О. О. кондеканальним й Всч. О. О. інших деканатів, що в числі 25 прийшли віддати останню прислугу Покійникові. Зокрема дякуємо Всч. о. К. Левицькому за прекрасну проповідь у церкві та Всч. о. К. Бахталовському за до сліз зворушливе прощальне слово над гробом. Рівнож дякуємо щиро Всч. о. кан. І. Венгжиняковi, місцевому римо-кат. пароховi за участь у похороні та тепле й співсусідське останне надгробне слово іменем своїх парохіян. Складаємо також нашу подяку церковному хорові із Стопчатова під орудою Вп. П. П. Чукора та всім перк. півцям що своїм співом причинилися до звеличання цього сумного обряду. Дякуємо також Всім, що зблизька й здалека непрогдядною лавою — без ріжниці віроісповідань і націй — прийшли, щоби віддати останню прислугу бл. п. нашому, безповоротно нас покинувшому, Покійникові. Вкінці Всім Тим, котрі виявили своє співчуття так своєю присутністю, як й листовно, — висказуємо сердечне та щирохристиянське „Спаси-Біг".

Пістинь, дня 10. серпня 1930 р.

Евгенія — мати, Марія — жена, Ірена й Роман — діти, Денис Бурачинський — зять, Оксана й Богдан — внуки, та вся горем прибита Родина. 305

За редакцію відповідає Олександер Костик. Видає Видавнича Спілка „Діло". З друкарні Видавничої Спілки „Діло". Львів, Ринок ч. 10.